

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ZA SPECIJALNU
EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF SPECIAL EDUCATION
AND REHABILITATION

11.

MEĐUNARODNI
NAUČNI SKUP
„SPECIJALNA
EDUKACIJA I
REHABILITACIJA
DANAS”

11th

INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE
“SPECIAL
EDUCATION AND
REHABILITATION
TODAY”

ZBORNIK RADOVA

PROCEEDINGS

Beograd, Srbija
29-30. oktobar 2021.

Belgrade, Serbia
October, 29-30th, 2021

UNIVERZITET U BEOGRADU – FAKULTET ZA
SPECIJALNU EDUKACIJU I REHABILITACIJU
UNIVERSITY OF BELGRADE – FACULTY OF
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION

11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29–30. oktobar 2021. godine

Zbornik radova

11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29–30th, 2021

Proceedings

Beograd, 2021.
Belgrade, 2021

**11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29–30. oktobar 2021. godine
Zbornik radova**

**11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29–30th, 2021
Proceedings**

IZDAVAČ / PUBLISHER

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju
University of Belgrade - Faculty of Special Education and Rehabilitation

ZA IZDAVAČA / FOR PUBLISHER

Prof. dr Gordana Odović, v.d. dekana

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF

Prof. dr Branka Jablan

UREDNICI / EDITORS

Prof. dr Irena Stojković

Doc. dr Bojan Dučić

Doc. dr Ksenija Stanimirov

RECENZENTI / REVIEWERS

Prof. dr Sonja Alimović

Sveučilište u Zagrebu – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Hrvatska

Doc. dr Ingrid Žolgar Jerković

Univerzitet u Ljubljani – Pedagoški fakultet Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Vesna Vučinić, prof. dr Goran Jovanić, doc. dr Aleksandra Pavlović

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

LEKTURA I KOREKTURA / PROOFREADING AND CORRECTION

Maja Ivančević Otanjac, predavač

DIZAJN I OBRADA / DESIGN AND PROCESSING

Biljana Krasić

Mr Boris Petrović

Zoran Jovanković

Zbornik radova biće publikovan u elektronskom obliku

Proceedings will be published in electronic format

Tiraž / Circulation: 200

ISBN 978-86-6203-150-1

ULOGA NADLEŽNIH DRŽAVNIH ORGANA U SPREČAVANJU NASILJA U PORODICI*

Dragana Kolarić**^{1,2}, Saša Marković²

¹Ustavni sud Republike Srbije, Srbija

²Kriminalističko-policajski univerzitet, Srbija

Uvod: Nakon četiri godine od početka primene Zakona o sprečavanju nasilja u porodici broj žrtava lišenih života u porodičnom nasilju nije se smanjio. Zakon o sprečavanju nasilja u porodici uređuje materiju saradnje i koordiniranog postupanja nadležnih državnih organa i ustanova u cilju blagovremenog sprečavanja i zaustavljanja nasilja, kao i delotvorne zaštite i podrške žrtvama.

Cilj: Cilj ovog rada je da se utvrdi šta se promenilo s donošenjem Zakona o sprečavanju nasilja u porodici. Ratifikacija Konvencije Saveta Evrope o borbi i sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici i slabosti dotadašnjeg načina suprostavljanja nasilju u porodici u Srbiji, doveli su do donošenja Zakona o sprečavanju nasilja u porodici. Policija dobija novu, preventivnu ulogu u suprostavljanju nasilju u porodici koja se sastoji u obavezi izricanja hitnih mera u svim onim slučajevima kada se proceni rizik da postoji neposredna opasnost od nasilja u porodici. Istraživanje, koje je prezentovano u ovom radu i koje se odnosi na period od tri godine (2018-2020), imalo je za cilj da utvrdi kakvi su efekti preventivnih mera koje preduzimaju nadležni organi, kao i da li se odredbe zakona primenjuju na ujednačen način na teritoriji Srbije.

Metod: U radu su primenjene sledeće naučne metode istraživanja: normativna i statistička metoda, analiza sadržaja, komparativna metoda i formalno-logička analiza.

Rezultati i diskusija: Identifikovani su i sistematizovani problemi i propusti u radu nadležnih organa, pre svega policije i javnog tužilaštva, koji dovode do smanjene efikasnosti i efektivnosti u sprovođenju zakona. Rezultati su nam pokazali da: 1) je težišta usmerenost nadležnih organa na poštovanju formalnih procedura, 2) je uočljivo neujednačeno postupanje nadležnih državnih organa prilikom pozivanja žrtava da prisustvuju sastancima Grupa za koordinaciju i

* Rad je nastao kao rezultat istraživanja na projektu „Razvoj institucionalnih kapaciteta, standarda i procedura za suprostavljanje organizovanom kriminalu i terorizmu u uslovima međunarodnih integracija“ (br. 179045), koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

** draganakolaric.kpa@gmail.com

saradnju, 3) efekti mera iz planova zaštite koje donosi Grupa za koordinaciju i saradnju pokazuju da u izvesnom broju slučajeva ipak dolazi, nakon nekoliko meseci od izricanja hitnih mera, do ponavljanja nasilja i teških posledica.

Zaključak: *Na kraju, autori zaključuju da nov način rada nadležnih državnih organa, odnosno stavljanje naglaska na preventivno postupanje policije, javnog tužilaštva i suda, pokazuje izvesne rezultate koji se ogledaju u smanjenju broja podnetih krivičnih prijava za nasilje u porodici i smanjenju broja učinilaca krivičnih dela. Međutim, zaključeno je da se ne radi provera efektivnosti preduzetih preventivnih mera, pa često dolazi do povrata i nastupanja najtežih posledica po žrtve nasilja u porodici. Dakle, prekid nasilja, sprečavanje novog i ponovljenog nasilja i zaštita bezbednosti žrtve je u prvom planu nadležnih državnih organa dok se ne iscrpe one radnje i mere koje su propisane Zakonom, ali kada je u pitanju praćenje planiranih i preduzetih mera nedostaje aktivniji pristup.*

Ključne reči: *nasilje u porodici, prevencija, suzbijanje, zaštita, žrtva*

UVOD

Početkom XXI veka suprotstavljanje nasilju u porodici postaje jedan od najvažnijih prioriteta međunarodne zajednice, pa samim tim i državnih organa Srbije. Strateška usmerenja su se menjala. Najpre je 2002. godine inkriminisano krivično delo nasilje u porodici (Krivični zakon Republike Srbije). Stupanjem na snagu Krivičnog zakonika Srbije 01. 01. 2006. ono zauzima svoje mesto u članu 194. u grupi krivičnih dela protiv braka i porodice (KZ). Primena represivnih mera nije dala očekivane rezultate (Marković, 2019a). Porodični zakon (PZ) iz 2005. godine uvodi mere zaštite od nasilja koje se primenjuju u parničnom postupku i daju mogućnost da se javni tužilac i organ starateljstva uključe u postupak zaštite žrtve podnošenjem tužbe. Imajući u vidu da se to činilo veoma retko, porodičnopravne mere zaštite od nasilja u porodici nisu imale odgovarajuće rezultate. Najveći broj postupaka vodio se po tužbi žrtve (Marković, 2019b). Statistika nam pokazuje da je javno tužilaštvo u 2018. i 2019. godini podnelo samo 755 ili 16% od ukupnog broja tužbi (Ministarstvo pravde, 2020). Zakonodavac 2016. godine donošenjem *Zakona o sprečavanju nasilja u porodici* (ZSNP) menja strategiju. Prevencija postaje glavno strateško usmerenje i policija dobija najzačajniju ulogu u postupcima sprečavanja nasilja u porodici s ovlašćenjem „preventivnog“ dovođenja mogućeg učinjocu (Kolarić, 2017). Nadležni policijski službenik (NPS) izriče hitne mере 48-časovnog trajanja, koje sud može produžiti za još 30 dana ako postoji predlog javnog tužioca. Po mišljenju istaknutom u teoriji, hitne mere su kvazisankcije koje su sadržajno istovetne sa sankcijama krivičnog prava, ali se ne izriču u postupku koji njima prethodi (Ristivojević, 2018). Saradnja i koordinirani rad nadležnih državnih organa dobija zakonsku formu u postupku koji je *sui generis* (Kolarić i Marković, 2019) i sprovodi se radi pružanja zaštite i podrške žrtvi nasilja u porodici. Ustanovljena je obaveza donošenja individualnog plana

zaštite žrtve s konkretnim merama uvek kada se proceni rizik od smrtnosti ili činjenja novog nasilja u porodici.

CILJ

Cilj istraživanja je utvrđivanje: Da li je donošenjem i primenom ZSNP unapređena bezbednost žrtava nasilja u porodici? Da li se broj događaja nasilja u porodici smanjuje, kao i da li je manji broj događaja s težim posledicama gde se učinilac goni u krivičnom postupku? Kakvi su efekti preduzetih preventivnih mera i kakva je efikasnost rada nadležnih državnih organa? Da li se zakon ujednačeno primenjuje na svim područjima i da li žrtva ima mogućnost da učestvuje u izradi individualnog plana zaštite i podrške žrtvi?

METOD

Zakon o sprečavanju nasilja u porodici se posmatra kao normativni tekst zasnovan na *pre-crime* konceptu (Kolarić i Marković, 2018). Pod njim se podrazumeva trend savremenih krivičnopravnih sistema da se sve više fokusiraju na sprečavanje konkretnih krivičnih dela koja još nisu izvršena i možda nikada i ne bi bila izvršena. Primenom normativne i statističke metode, analize sadržaja, komparativne i formalno-logičke analize, u radu su analizirani zakonski propisi koji se odnose na materiju sprečavanja i suzbijanja nasilja u porodici i podaci Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije (MUP, 2021), Republičkog javnog tužilaštva (RJT, 2021) i Ministarstva pravde (Ministarstvo pravde, 2021) koji se odnose se na nasilje u porodici za period 2018-2020. godine.

REZULTATI I DISKUSIJA

U skladu s ciljevima istraživanja u radu smo došli do sledećih rezultata:

Tabela 1

Odnos prijavljenih i rizičnih mogućih učinilaca, i odnos izrečenih i produženih hitnih mera (MUP, 2021)

Period	Broj mogućih učinilaca	Broj procena da postoji rizik	Broj naređenja	Broj predloga da se produže hitne mere	Broj rešenja kojim su produžene hitne mere
2018.	28778	19632	19171	17915	17300
2019.	30921	21230	20887	19360	18597
2020.	29201	20803	20511	18949	18245
Ukupno	88893	61655	60659	56224	54142

Rezultati sprovedenog istraživanja nam pokazuju da je policija procenom rizika utvrdila za 69% mogućih učinilaca (prijavljenih lica) da postoji opasnost da u neposrednoj budućnosti učine nasilje u porodici. Javno tužilaštvo je za 93% lica kojima je policija izrekla hitne mere dalo predlog da se hitne mere produže, a 96% predloga je usvojeno od strane suda. To znači, od ukupnog broja prijavljenih za tri godine,

za 61% su produžene hitne mere (60% u 2018. i 2019. i 62,5% u 2020.). Na osnovu ovako visokog procenta produženih hitnih mera zaključujemo da je procena rizika NPS vrednovana od strane OJT i verifikovana od strane suda kao detaljno i uspešno urađena. Proaktivni pristup zahteva od policije sposobnost da predviđa krivično delo. To je jedino moguće kada organi sprovođenja zakona imaju sposobnost da prepoznaju *predvidljivost* u kriminalnom ponašanju (Marković, 2019c). Procena rizika je alat u rukama NPS pomoću kojeg predviđa mogućnost činjenja novog nasilja u neposrednoj budućnosti.

Tabela 2

Broj učinilaca i krivičnih prijava za nasilje u porodici iz člana 194. KZ (MUP, 2021)

Period	2018.	2019.	2020.	Ukupno
Broj učinilaca	5563	5013	4634	15210
Broj krivičnih prijava	5885	5139	4934	15958

Period od inkriminisanja krivičnog dela nasilje u porodici u krivično zakonodavstvo Srbije do danas možemo podeliti na dva dela: prvi koji obeležava trend rasta broja podnetih krivičnih prijava za nasilje u porodici, i drugi koji obeležava trend pada. Zanimljivo je to da je vrh krive koji deli ova dva perioda obeležen početkom primene ZSNP. Postepen rast broja podnetih krivičnih prijava se kretao do 2014., negli skok traje do 2017. kada je podneto maksimalnih 7095 krivičnih prijava (Marković, 2018). Zatim, kako to pokazuje ova tabela, od 2018. godine, dolazi do naglog pada. U trogodišnjem periodu, pre posmatranog (2015-2017), podneto je 18670 (Marković, 2018) ili za 2712 više krivičnih prijava. Smatramo da je prekid decenijskog trenda rasta broja krivičnih dela nasilje u porodici prvi pozitivan efekat novog strateškog usmerenja rada policije i drugih nadležnih državnih organa u ovoj oblasti. Prevencija, koja se prvenstveno ogleda u uticaju hitnih mera koje nakon procene rizika naređenjem izriče policija mogućem učiniocu, se značajno odrazila na represiju. Suzbijanje nasilja u porodici je zamenjeno merama za sprečavanje da do istog dođe.

Tabela 3

Broj održanih sastanaka grupa za koordinaciju i saradnju, razmatranih slučajeva, i izrađenih individualnih planova zaštite žrtve (RJT, 2021)

Period	Broj održanih sastanaka	Broj razmatranih novoprimaljenihslučajeva	Broj razmatranih tekućih slučajeva	Broj izrađenih individualnih planova zaštite	Broj žrtava koje su prisustvovalo sastancima
2018.	2751	23348	22584	13109	343
2019.	2818	25906	25079	18646	194
2020.	2392	23611	21221	16923	85
Ukupno	7961	72865	68884	48678	622

U Srbiji su uspostavljene 62 Grupe za koordinaciju i saradnju (Grupe).* U periodu 2018-2020. održan je 7961 radni sastanak, tj. svaka Grupa prosečno je održala 43 sastanka na godišnjem nivou. Izrađen je veliki broj planova zaštite. Na osnovu

* Videti član 26. Zakona o sprečavanju nasilja u porodici.

analize ove tabele uočavamo da je mali broj žrtava prisustvovao sastancima Grupa. Takođe, uočavamo i trend opadanja tog prisustva iz godine u godinu.

Ako metodom slučajnog uzorka u 2020. godini analiziramo četiri osnovna javna tužilaštva i uporedimo ih međusobno, uočićemo značajnu razliku u njihovom postupanju i odstupanja u odnosu na prosečne vrednosti parametara koji su navedeni u prethodnoj tabeli. Drugo OJT u Beogradu je dalo predlog u 589 slučajeva da se produže hitne mere, a Grupa je održala 155 sastanaka na kojima su izradili 4177 individualnih planova zaštite (25% od ukupnog broja u Srbiji) uz prisustvo žrtava u samo 5 slučajeva. OJT Požarevac je dalo 720 predloga za produženje hitnih mera, Grupa je održala 41 sastanak na kojima je prisustvovala 21 žrtva ili četvrtina ukupnog broja žrtava koje su prisusovale na svim sastancima Grupa u Srbiji i doneto je samo 12 planova zaštite. OJT u Rumi je dalo 132 predloga za produženje hitnih mera, održali su samo 6 sastanaka (po dva u januaru, februaru i avgustu) na kojima nisu prisustvovale žrtve i doneli su 15 planova zaštite (čak 14 u januaru). OJT Valjevo podnelo je 190 predloga za produženje hitnih mera, održano je 20 sastanaka Grupe na kojima žrtve nasilja nisu prisustvovale i izrađen je 161 plan zaštite. Uvidom u dostavljene podatke utvrdili smo da je Grupa u Valjevu u julu 2020. godine održala jedan sastanak na kome je izradila 43 individualna plana zaštite. Da li je moguće na jednom sastanku Grupe razmotriti i analizirati 43 predmeta nasilja u porodici, za svaki uraditi procenu rizika od nasilja u porodici i usvojiti konkretnе mere za zaštitu žrtve, odnosno odrediti vreme njihovog trajanja, ko će da ih izvršava, način njihovog sprovođenja, materijalna sredstva i sl?

ZAKLJUČAK

Na osnovu dobijenih rezultata sprovedenog istraživanja, autori zaključuju da nov način rada nadležnih državnih organa, odnosno stavljanje naglaska na preventivno i proaktivno postupanje policije, preventivno postupanje javnog tužilaštva i suda pokazuje izvesne rezultate koji se ogledaju, kao što je već rečeno, u smanjenju rasta broja krivičnih dela nasilje u porodici. Ono što brine je neujednačeno postupanje nadležnih državnih organa u suprostavljanju nasilju u porodici. Žrtve veoma retko ili uopšte ne prisustvuju sastancima Grupa na kojima se razmatraju predmeti nasilja u porodici, procenjuje njihova bezbednost i utvrđuju dalje mere zaštite. Postavlja se pitanje da li zamenik javnog tužioca koji predsedava grupom za koordinaciju i saradnju daje mogućnost žrtvi da odluči da li će učestvovati u izradi plana? Odredbe ZSNP ističu da „*u izradi individualnog plana zaštite i podrške žrtvi učestvuje i žrtva, ako to želi i ako to dozvoljava njeno emotivno i fizičko stanje*“. Teško je prihvatljiva hipoteza da žrtve masovno odbijaju da uzmu učešće u izradi individualnih planova. Radi se o njihovoj bezbednosti, gde im je prevashodni interes da se zaustavi postojeće nasilje i spreči mogućnost njegovog ponavljanja. Verovatnije deluje da se ne pozivaju na sastanke Grupe.

Zakonska procedura se sprovodi, ali suština i efekti mera iz planova pokazuju da nakon nekoliko meseci od izricanja hitnih mera, u određenom broju slučajeva, dolazi do ponavljanja nasilja i teških posledica. U nekim slučajevima (na primer u

Novom Sadu u maju 2019. godine, i u Pančevu u julu 2019. godine) dolazi do lišenja života žrtava koje su prijavljivale nasilje u porodici nadležnim organima (Marković, 2019b). Provera efektivnosti preduzetih mera se ne radi iako ZSNP određuje da se „*individualnim planom zaštite i podrške žrtvi određuju izvršiocci konkretnih mera i rokovi za njihovo preuzimanje, kao i plan praćenja i procene delotvornosti planiranih i preduzetih mera*“.

LITERATURA

- Kolarić, D. (2017). Reforma krivičnog materijalnog zakonodavstva RS i poglavlje 23 (na raskršcu između nacionalnog identiteta i evropskih integracija), U S. Bejatović (Ur.), *Reformski procesi i Poglavlje 23 (godinu dana posle) – krivičnopravni aspekti* (str. 23-51). Srpsko udruženje za krivičnopravnu teoriju i praksu.
- Kolarić, D., i Marković, S. (2018). Pojedine nedoumice u primeni Zakona o sprečavanju nasilja u porodici. *Analji Pravnog fakulteta u Beogradu*, 66(1), 45-71. <https://doi.org/10.5937/AnaljiPFB1801045K>
- Kolarić, D., i Marković, S. (2019). *Komentar Zakona o sprečavanju nasilja u porodici*. Službeni glasnik.
- Krivični zakon Republike Srbije, Službeni glasnik SRS br. 26/77, 28/77, 43/77, 20/79, 24/84, 39/86, 51/87, 6/89, 42/89, 21/90, Službeni glasnik Republike Srbije br. 16/90, 26/91, 75/91, 9/92, 49/92, 51/92, 23/93, 67/93, 47/94, 17/95, 44/98, 10/2002, 11/2002, 80/2002, 39/2003, 67/2003 (prestao da važi)
- Krivični zakonik, Službeni glasnik Republike Srbije br. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16, 35/19 (2005).
- Marković, S. (2018). *Sprečavanje i suzbijanje nasilja u porodici*. Službeni glasnik.
- Marković, S. (2019a). Measures for prevention of domestic violence and for protection of victims in Serbia's legal system with special reference to emergency measures. *Nauka, bezbednost, policija*, 24(2), 45-63. <https://doi.org/10.5937/nabepo24-20916>
- Marković, S. (2019b). Strategija suprostavljanja nasilju u porodici. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Novom Sadu*, 53(3), 1081-1098. <https://doi.org/10.5937/zrpfn53-23251>
- Marković, S. (2019c). Strateško odlučivanje u policiji i primena policijsko-obaveštajnog modela, *Bezbednost*, 61(3), 160-178. <https://doi.org/10.5937/bezbednost1903160M>
- Ministarstvo pravde, (2020). dopis br. 7-00-00114/20-32 od 25.8.2020.
- Ministarstvo pravde, (2021). dopis br. 7-00-00085/21-32 od 5.5.2021. i 7-00-00128/21-32 od 23.6.2021.
- Ministarstvo unutrašnjih poslova, (2021). Dopis br. 72/1-217/21-1 od 2.3.2021.
- Porodični zakon, Službeni glasnik Republike Srbije br. 18/05, 72/11, 6/15 (2005).
- Republičko javno tužilaštvo, (2021). Dopis PI br. 29/21 od 6.5.2021.
- Ristivojević, B. (2018). Da li je Zakon o sprečavanju nasilja u porodici zakazao? *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Novom Sadu*, 52(1), 37-152. <https://doi.org/10.5937/zrpfn52-17978>
- Zakon o sprečavanju nasilja u porodici, Službeni glasnik Republike Srbije br. 94/16 (2016).

THE ROLE OF COMPETENT STATE AUTHORITIES IN PREVENTION OF DOMESTIC VIOLENCE*

Dragana Kolarić^{1, 2}, Saša Marković²

¹Constitutional Court of the Republic of Serbia, Serbia

²University of Criminal Investigation and Police Studies, Serbia

Introduction: *Four years upon the beginning of implementation of the Law on Prevention of Domestic Violence the number of victims who lost their lives in domestic violence has not been reduced. The Law on Prevention of Domestic Violence regulates the area of cooperation and coordinated conduct of the proper state authorities and institutions with the aim of timely prevention and stopping of violence, as well as effective protection and support to victims.*

Aim: *The aim of this paper is to determine what has changed with the adoption of the Law on Prevention of Domestic Violence. The ratification of the Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence and the weaknesses of the manner of fight against domestic violence in Serbia until that time resulted in adoption of the Law on Prevention of Domestic Violence. The police are given a new, preventive role in fighting domestic violence, which consists of the obligation to pronounce urgent measures in all cases when there is estimated risk of direct danger of domestic violence. The research presented in this paper, which covers the period of three years (2018-2020), was aimed to determine the effects of preventive measures undertaken by the competent authorities, as well as to establish if the legal regulations have been implemented evenly in the territory of Serbia.*

Method: *The following scientific and research methods have been used in the paper: normative and statistical method, content analysis, comparative method and formal logic analysis.*

Results and Discussion: *Problems and omissions in the work of competent authorities have been identified and systematized, primarily of the police and Public Prosecutor's Office, which result in reduced efficiency and effectiveness in law enforcement. The results have shown that: 1) the main direction of competent authorities is to follow the formal procedure; 2) it has been noticed that there is uneven conduct of competent authorities when inviting victims to attend the meetings of Groups for coordination and cooperation; 3) the effects of measures listed in protection plans adopted by the Group for coordination and cooperation show that in a number of cases, after several months following the pronouncing of urgent measures, there comes repeated violence and severe consequences.*

Conclusion: *Finally, the authors conclude that the new manner of work of the competent state bodies, in other words the emphasis on preventive conduct of the police, Public Prosecutor's Office and the courts shows certain results, which reflect in reduction of the number of criminal charges brought for domestic violence and the reduction of the number*

* This paper is a result of research within the project “The development of institutional capacities, standards and procedures to fight organized crime and terrorism in the conditions of international integrations” (no. 179045), financed by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia.

of criminal offenders. However, it has been concluded that there is not a checkup if the preventive measures taken have been effective, so there often comes to repeated violence and the most severe consequences for the victims of domestic violence. Therefore, stopping of violence, prevention of new and repeated violence and the protection of victim's safety should be in the focus of the competent state authorities until all conducts and measures prescribed by the Law are exhausted, but as far as monitoring of measures which are planned and undertaken there lacks a more active approach.

Key words: domestic violence, prevention, suppression, protection, victim